

Historialliset kartat verkossa

Jari Järvinen
JY, Multimediaopintokokonaisuus

Taustaa

- Jyväskylän yliopiston historian laitoksella 90-luvun puolivälissä virinnyt kiinnostus vanhojen historiallisten karttojen hyödyntämiseen tutkimuksen lähteenä ja kartografian historian harrastus, historiallisten teemakarttojen tuottaminen
- Eero ja Erkki Fredriksonin karttakokoelman luovutus Jyväskylän yliopiston haltuun ➤ Suomen karttakuva -näyttely

Suomen karttakuva CD-rom

- Eero ja Erkki Fredriksonin kokoelman ja Suomen karttakuva -näyttelyn pohjalta tehty multimedia CD-Rom, jossa rahoittajina Jyväskylän yliopisto, Jyväskylän kaupunki ja OPM
- yhteistyökumppaneina Historian laitos ja multimediaopintokokonaisuus
- projektista tarkemmin osoitteessa:
http://www.multimedia.jyu.fi/opinnot/luentomateriaali/numa13/luento2510_files/frame.htm

Maakirjakartta-projekti

- projekti lähti liikkeelle omista tarpeista
- ongelmana kuka maksaa
- ajatuksena kuvata vanhaa 1600-luvun paikallista ja käyttökielossa olevaa kartta-aineistoa digitaaliseen muotoon ja lähteä tutkimaan sen käyttöarvoa historian lähteenä

Pilottivaihe I

- Tieteellinen laskenta – CSC Oy kiinnostui ideasta ja lähti aluksi rahoittamaan projektista koituvia kuluja sillä ehdolla, että kuvattu aineisto sijoitetaan internettiin ja on sitä kautta kaikkien saatavilla ja vapaasti käytettävissä epäkaupallisiin tarkoituksiin
- Projekti käynnistyi kesällä 2000, jolloin kuvattiin ja luetteloiitiin ”talkoilla” n. 1500 karttaa

Pilottivaihe II

- kartat digitoitiin syksyn mittaan alihankintatyönä Turkulaisessa Kuvapussi Oy:ssä PhotoCD-formaattiin (<http://www.kuvapussi.fi>)
- kuvat käsiteltiin talven 2000-2001 aikana, tallennettiin funetin tiedostopalvelimelle ja kuvien selaamista varten luotiin sivusto CSC:n palvelimelle
- Sivustossa on taulukkolistauksina arkistosignumien mukaan järjestettynä tiedot kartoista sekä linkit kuvatiedostoihin, lisäksi siellä on jonkin verran tarinaa karttojen historiasta
- Pilottiprojektin sivusto on osoitteessa:
<http://www.csc.fi/maakirjakartat/>

Palautevaihe

- sivusto julkistettiin valtakunnan lehdissä talvella 2000-2001 ja se sai suurta huomiota alan harrastajien ja etenkin sukututkijoiden keskuudessa, joten projektille päätettiin hankkia jatkorahoitusta

Jatkoprojekti

- OPM:stä ja CSC:ltä saatiin tukea jatkoprojektiin
- kolme osapuolta: Jyväskylän yliopiston historian laitos, multimediaopintokokonaisuus ja Tieteellinen laskenta – CSC Oy
- Kansallisarkistosta saatiin lupa kuvata käyttökiellessä olevia karttoja ja tilat kuvauksiin

Suunnitelmia ja testiversioita

- <http://www.multimedia.jyu.fi/digi/>
- <http://www.multimedia.jyu.fi/maakirjakartta/>
- <http://www.multimedia.jyu.fi/maakirjakartta/timo/>
- <http://www.multimedia.jyu.fi/maakirjakartta/pasi/>

Opetus ja tutkimus

- Opetuksellisesti kartat ovat monipuolista historian tutkimuksen lähdeaineistoa ja vieläpä vähän käytettyä sellaista ja näin ollen uusi ja tutkimaton alue.
- Esim. tietoa maankäytön historiasta omistuksista, tilojen jakamisista, asutuksesta, jne...
- Aikakauden kuva esim. kyläyhteisöstä

Jatkoprojektin tavoitteet

- Ideana luoda kaikkien saatavilla oleva avoin ja karttuva sivustokokonaisuus, jossa on kattava lähdekokoelma kuvapankkina ja tietokannaksi järjestettynä, karttoihin liittyvä oppimateriaalia, tulkintaa ja tutkimusta sekä alan harrastajille ja alasta kiinnostuneille tarkoitettu keskusteluareena

Resurssit ja työnjako

- sisältövastuu ja valokuvaukset historian laitos
- digitointi osittain alihankintana
- tekninen toteutus multimediaopintokokonaisuudella
- levytila ja asiantuntijatukipalvelut CSC
- rahoitus OPM, CSC, JY, Virtuaaliyliopisto?